IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 125)**

z dnia 24 marca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 125)

24 marca 2022 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Polaka (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

I. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów (29 marca 2022 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2020) 727);

II. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/953 w sprawie ram wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 (unijne cyfrowe zaświadczenie COVID) w celu ułatwienia swobodnego przemieszczania się w czasie pandemii COVID-19 (COM(2022) 50 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP;

III. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (COM(2021) 802 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP;

IV. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 516/2014 ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1147 ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (COM(2022) 112 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP.

W posiedzeniu udział wzięli: **Maciej Miłkowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia wraz ze współpracownikami, **Michał Wiśniewski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Błażej Poboży** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Domańska**, **Joanna Heger**, **Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Grzegorz Ciura** – specjalista ds. społecznych z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji, państwa ministrów, posłów do Parlamentu Europejskiego, wszystkich obecnych dziś na posiedzeniu. Szanowni państwo, przystępujemy teraz do sprawdzenia kworum. Przypominam, że posłowie obecni na sali obrad Komisji głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej, a państwa posłów nieobecnych na sali proszę o naciśnięcie jakiegokolwiek przycisku w aplikacji na tablecie w celu potwierdzenia obecności na posiedzeniu.

Mamy kworum. Stwierdzam powyższy fakt, że kworum już mamy. Informuję państwa posłów, że chęć zabrania głosu zdalnego należy zgłaszać poprzez czat w aplikacji Whereby po zalogowaniu się do pokoju wideokonferencyjnego.

Czy są uwagi do porządku obrad? Nie ma uwag. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek obrad.

Przechodzimy do pkt I, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów (29 marca 2022 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach.

Rząd reprezentuje pan minister Maciej Miłkowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Maciej Miłkowski:

Dziękuję bardzo serdecznie, panie przewodniczący. Chciałem przedstawić, że podczas najbliższego posiedzenia EPSCO 29 marca prezydencja przedstawi nam informację, wyłącznie informacyjnie, na temat aktualnego stanu prac nad projektem rozporządzenia w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia oraz uchylającego poprzednią decyzję z 2013 r. 1082/2013 dotyczącą tych poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia. Przedstawiciel Polski wysłucha informacji prezydencji, nie będzie zabierał głosu w tym punkcie. Ten projekt był już omawiany na posiedzeniach grupy roboczej ds. farmaceutyków i wyrobów medycznych. Obecnie po czasowym wstrzymaniu prac dalsze negocjacje były prowadzone w ramach trilogów. Ostatni odbył się w tym miesiącu 18 marca. Część państw zwraca uwagę, że to rozporządzenie ma związek z rozporządzeniem dotyczącym HERA, zwraca uwagę, aby była spójność negocjacyjna między tymi aktami. Tak że to jest kolejne rozporządzenie, które będzie poprawiane. Poprzednie, tak jak powiedziałem, było w 2013 r., które zmieniało rozporządzenie w tej samej sprawie z 1998 r. Dziękuję bardzo serdecznie.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Otwieram dyskusję w tym momencie. Bardzo proszę. Czy są pytania? Nie widzę zgłoszeń, nie ma pytań. W związku z tym chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów w dniu 29 marca 2022 r., w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy.** Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/953 w sprawie ram wydawania, weryfikowania i uzna-

wania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 (unijne cyfrowe zaświadczenie COVID) w celu ułatwienia swobodnego przemieszczania się w czasie pandemii COVID-19 (COM(2022) 50 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

Rząd jest reprezentowany również przez pana ministra Macieja Miłkowskiego. Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MZ Maciej Miłkowski:

Dziękuję bardzo serdecznie. Aby ułatwić bezpieczne przemieszczanie się podczas pandemii, w ubiegłym roku 14 czerwca Parlament Europejski i Rada przyjęły rozporządzenie ustanawiające ramy unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID na potrzeby wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjności. Okres tego rozporządzenia dookreśliło na 30 czerwca br. Teraz Komisja oraz państwa członkowskie proponują, aby kontynuować możliwość tego funkcjonowania systemu unijnych certyfikatów COVID. Komisja proponuje przedłużenie go o 12 miesięcy, przy czym tego przedłużenia nie należy rozumieć jako zobowiązującego państwa członkowskie, w szczególności państwa, które znoszą krajowe środki ochrony zdrowia publicznego, do utrzymania ograniczeń swobodnego przemieszczania się lub ich wprowadzania.

Polska popiera kontynuację stosowania tego zaświadczenia jako skutecznego, bezpiecznego sposobu potwierdzenia statusu zdrowotnego danej osoby. Jednocześnie państwa będą miały możliwość stosowania go w zależności od danego państwa członkowskiego. Biuro Analiz Sejmowych, jak również ministerstwo, zwróciły uwagę, jest też poprawka, żeby stosować te zaświadczenia również dla osób, które uczestniczyły w badaniach klinicznych, ponieważ w badaniach klinicznych zawsze są dwie grupy: grupa, która otrzymuje substancję czynną oraz druga grupa, która otrzymuje placebo. W związku z tym otrzymanie placebo sprzeciwia się podstawowemu warunkowi, że to jest osoba skutecznie zaszczepiona. Uważamy, że państwa członkowskie powinny to mieć na względzie. Polska nie planuje tego akceptować. Nadal będziemy stosowali, że te osoby nie są zaszczepione. Rząd popiera przedłużenie o 12 miesięcy. Oczywiście są jeszcze propozycje, żeby na unijnym certyfikacie była pełna informacja o wszystkich szczepieniach, które to jest szczepienie, i również o szczepieniach z innych państw. Tak że Polska to popiera z tą jedną poprawką właśnie w zakresie badań klinicznych. Dziękuję bardzo serdecznie.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pani poseł Anna Kwiecień. Bardzo proszę, pani poseł, o zabranie głosu.

Poseł Anna Kwiecień (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, tak jak pan minister przedstawił, dokument ma na celu przedłużyć o 12 miesięcy obowiązywanie unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID, które zostało uregulowane w ubiegłym roku poprzez rozporządzenie. Wiadomo, że dzisiaj ta epidemia wydaje się, że wygasa, ale musimy być przygotowani, bo mówią to epidemiolodzy, że epidemia niestety nie wygaśnie do zera. Trudno przewidzieć dalszy rozwój, szczególnie jesienią tego roku. Miejmy nadzieję, że nie będzie kolejnej fali, niemniej jednak musimy być przygotowani do takiej sytuacji. Jest takie oczekiwanie, żeby jeszcze przez 12 miesięcy obowiązywały te zaświadczenia. Natomiast moim zdaniem istotnym elementem jest indywidualne podejście każdego państwa do tego, bo oczywiście w każdym państwie ochrona zdrowia, służby medyczne obserwują przebieg epidemii i w zależności od tego albo znoszą stosowne restrykcje, albo nie. Sam dokument także reguluje kwestie związane z definicją testu antygenowego. Uszczegóławia to.

Natomiast pojawia się pewne pytanie co do tego, czy służby informatyczne w każdym kraju zdążą dostosować do tych pojawiających się oczekiwań związanych z uwzględnieniem właśnie tego, co powiedział pan minister, chociażby ukazania wszystkich dawek, które powinny być uwzględnione i pokazane na zaświadczeniu. Tutaj taka drobna uwaga się pojawia. Natomiast generalnie rzecz biorąc, wydaje się, że trzeba po prostu przedłu-

żyć o te 12 miesięcy, ale każde państwo będzie i tak prowadziło swoją suwerenną politykę w tej kwestii, uzależnioną od przebiegu epidemii. W związku z tym uprzejmie proszę Wysoką Komisję o poparcie stanowiska rządu w tej kwestii. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję, pani poseł.

Otwieram dyskusję. Czy są pytania w tym punkcie porządku obrad Komisji? Nie ma pytań, wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2022) 50 wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw do takiej konkluzji? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Dziękuję panu ministrowi Miłkowskiemu wraz z osobami towarzyszącymi.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (COM(2021) 802 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

Rząd reprezentuje w tym punkcie pan minister Michał Wiśniewski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Michał Wiśniewski:

Bardzo serdecznie dziękuję, panie przewodniczący. Szanowna Wysoka Komisjo, szanowni państwo, pochylamy się nad wnioskiem dotyczącym przekształcenia dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, stanowiącym część pakietu legislacyjnego Fit for 55, którego celem jest zmniejszenie o co najmniej 55% emisji gazów cieplarnianych do roku 2030 w porównaniu z rokiem 1990. Rząd RP popiera co do zasady ogólny kierunek zmian zaprezentowanych w przedmiotowym projekcie. Podkreślić należy, że poprawa efektywności energetycznej sektora budynków ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów UE w zakresie klimatu oraz energii na lata 2030 oraz 2050, co stanowić może istotny wkład w racjonalne wykorzystanie źródeł energii. Dlatego też rząd RP kierunkowo zgadza się na działanie wspierające renowację energetyczną budynków, choćby nawet wyłącznie częściową, gdyż może to obniżyć rachunki za energię, dzięki czemu koszty takiej inwestycji zwrócą się w odpowiednim czasie. Uniknięcie przeszkód utrudniających działanie w tym sektorze i zapewnienie wsparcia finansowego na rzecz niezbędnych początkowych inwestycji, w szczególności wobec najbardziej energochłonnych budynków, przy jednoczesnym priorytetowym potraktowaniu najbardziej opłacalnych renowacji i działań na rzecz zwalczania ubóstwa energetycznego stanowić będzie istotny wkład w realizację polityki zarówno krajowej, jak i europejskiej w przedmiotowej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, również to, że działanie zmierzające do ograniczenia i docelowej likwidacji ubóstwa energetycznego wpisuje się w długofalową politykę kraju, tak jak już powiedziałem, rozwiązania zaprezentowane w projekcie znajdują co do zasady wsparcie i poparcie rządu RP. Oczywiście szczegółowe docelowe rozwiązania muszą wymagać doprecyzowania, tak aby były możliwe do wprowadzenia w państwach członkowskich UE, ale przede wszystkim muszą być podejmowane w oparciu o długofalową perspektywę ekonomiczną, tak aby podejmowane działania nie implikowały nieuzasadnionego wzrostu kosztów, w szczególności dla gospodarstw domowych, ale i jednostek samorządu terytorialnego, które są właścicielem wielu nieruchomości. Dlatego też przedstawiciele Polski podejmować będą intensywne wysiłki na forum grupy roboczej ds. energii w celu przeprocedowania zmian mających na celu wypracowanie rozwiązań w możliwie największym stopniu spełniających polskie oczekiwania, gdyż ewentualne wejście w życie propozycji Komisji Europejskiej dotyczącej wdrożenia projektu dyrektywy w proponowanym kształcie może spowodować znaczne obciążenia dla polskich obywateli. Obciążenia te, w szczególności wobec obecnej sytuacji związanej ze wzrostem cen nośników energii, a także dynamiką wzrostu cen wyrobów budowlanych, mogą sprawić, że obywatele nie tylko nie będą w stanie sprostać wymaganiom projektu dyrektywy, ale w szczególności w przypadku budynków o najgorszej charakterystyce energetycznej, czyli wymagających podniesienia największych nakładów lub w skrajnych przypad-

kach nienadających się do remontu, ostateczny efekt podejmowanych przepisów będzie odwrotny niż zakładano, co oznacza jeszcze większe ubóstwo energetyczne.

Z punktu widzenia rządu RP szczególnie trudne do przyjęcia będą następujące kwestie:

1. Wprowadzenie minimalnych norm charakterystyki energetycznej, zgodnie z którymi istniejące budynki muszą spełniać wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej w ramach szeroko zakrojonego planu renowacji zasobów budowlanych.

2. Konieczność zawarcia w krajowym planie renowacji planu odchodzenia od paliw kopalnych w ciepłownictwie i chłodnictwie w celu całkowitego ich wycofania. Ciepłownictwo systemowe w dużej skali, a taka skala występuje w Polsce we wszystkich systemach ciepłowniczych, w szczególności w dużych miastach, jest szczególnie trudne dla całkowitej dekarbonizacji. Brak jest rozwiązań technologicznych, oczywiście na dzień dzisiejszy, umożliwiających całkowite zastąpienie istniejących jednostek kogeneracji w systemach ciepłowniczych dużych miast źródłami ciepła opartymi wyłącznie o odnawialne źródła energii.

3. Wymóg, aby od roku 2030 nowe i modernizowane budynki – w przypadku nowych o modernizowanych budynków publicznych jest to rok 2027 – były zasilane co do zasady wyłącznie energią OZE lub ciepłem odpadowym z efektywnego systemu ciepłowniczego.

4. Usunięcie budynków urzędowo chronionych – głównie tu mówimy o budynkach historycznych – z katalogu odstępstw dotyczących ustalenia minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej. Obecnie te budynki urzędowo chronione to przede wszystkim zabytki. Są wyłączone z wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej. Natomiast w projekcie dyrektywy zaproponowano usunięcie tego wyłączenia. Brak wyłączenia i konieczność ustalenia wymagań dla budynków chronionych może być kłopotliwy do realizacji, zwłaszcza w przypadku budynków zabytkowych.

Należy tutaj zwrócić uwagę, że transformacja energetyczna wymaga zarówno czasu, jak i nakładów, których zapisy projektu nie dają. Mając na uwadze, że w ostatnich latach wiele gospodarstw domowych zmieniło nośnik energii z węgla na gaz, a obecnie ceny gazu nie zachęcają niestety do pozostawania przy tym paliwie, nie można dopuścić do tego, aby inwestycje modernizacyjne były odczytywane przez społeczeństwo jako nieistotne, a zatem i niewłaściwe. Gaz ziemny jest potrzebny do transformacji ciepłownictwa, zarówno jako paliwo do pieców i kotłów ogrzewających budynki jednorodzinne, jako skuteczne narzędzie walki z zanieczyszczeniami powietrza, jak i w ciepłownictwie systemowym, gdzie jednostki kogeneracji gazowej są jedyną dostępną alternatywą dla dużych jednostek węglowych.

Dlatego też państwom członkowskim powinno się pozostawić swobodę w zakresie stosowania wybranych technologii poprawiających efektywność energetyczną, tym bardziej że poprawa efektywności energetycznej powinna w pierwszej kolejności być realizowana przez modernizację istniejącej infrastruktury, a nie jedynie zastępowanie jej nową.

W zakresie polityki dotyczącej elektromobilności należy wskazać, że rozwijanie infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych powinno być kontynuowane, jednakże nakaz jej rozwoju w tempie zaproponowanym w projekcie jest tempem zbyt szybkim dla Polski i stanowi on niekorzystne rozwiązania. Komisja Europejska powinna dopuścić elastyczność lub pewne wyłączenia dla poszczególnych państw członkowskich, aby umożliwić krajom o różnej specyfice społeczno-gospodarczej oraz na różnym etapie rozwoju rynku elektromobilności swobodę w drodze do osiągnięcia ambitnych celów w myśl zasady „jedno rozwiązanie nie jest dopasowane dla wszystkich".

Rząd RP nie zgodzi się na wprowadzenie zmian wynikających z projektu dyrektywy, które mogą spowodować nadmierne podniesienie kosztów budowy i eksploatacji wszystkich budynków w porównaniu do korzyści związanych z poprawą efektywności gospodarki, energią w budynkach, w szczególności wynikającą z oszczędności w jej zapotrzebowaniu, dzięki ograniczeniu strat ciepła i chłodu oraz stosowaniu nowoczesnych systemów technicznych, jak również z rozwojem elektromobilności. Polska będzie postulowała o wydłużenie terminu wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonywania dyrektyw, biorąc pod uwagę fakt, że zakres zmian regulowanych projektowaną dyrektywą jest związany z koniecznością zmiany prawa krajowego w wielu obszarach.

Podsumowując, obecny projekt dyrektywy wpisuje się co do zasady w politykę krajową w przedmiotowym zakresie, dlatego też rząd RP ocenia go pozytywnie, choć tak jak już powiedziałem, będzie wymagać jeszcze pewnych negocjacji na forum unijnym. Dziękuję serdecznie za uwagę.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu w tym punkcie jest pan poseł Grzegorz Woźniak. Bardzo proszę, panie pośle, o przedstawienie sprawozdania.

Poseł Grzegorz Adam Woźniak (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie ministrze, szanowni państwo, wniosek Komisji Europejskiej, nad którym teraz pracujemy, COM(2021) 802 dotyczy przekształcenia dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Stanowi część pakietu legislacyjnego Fit for 55, którego celem jest zmniejszenie o co najmniej 55% emisji gazów cieplarnianych do roku 2030 w porównaniu do roku 1990. 11 grudnia 2019 r. Komisja przyjęła komunikat Europejski Zielony Ład, będący całościową długoterminową strategią rozwoju UE, który bardzo ambitnie wyznaczył cele dziedziny polityki klimatycznej i gospodarczej. W strategii tej potwierdzono, że Komisja dąży do zwiększenia ambicji celów klimatycznych oraz sprawienia, by do 2050 r. Europa stała się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu. Tyle założeń.

Rada Ministrów akceptuje, jak powiedział również pan minister, ogólny kierunek zmian prezentowanych w przedstawionym wniosku, zgadzając się, że dekarbonizacja oraz dalsza poprawa efektywności energetycznej sektora budownictwa, renowacja energetyczna budynków, ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów UE w zakresie klimatu i energii na lata 2030–2050. Rada Ministrów dostrzegła również kilka zagrożeń wynikających, o których tu pan minister częściowo wspominał, z projektowanej dyrektywy, które mogą niekorzystnie wpłynąć na wzrost kosztów w szczególności dla gospodarstw domowych, ale i jednostek samorządu terytorialnego, które są właścicielem poszczególnych nieruchomości czy to szkół, czy obiektów przedszkolnych itd.

Ryzyko negatywnych skutków społecznych i gospodarczych staje się bardziej prawdopodobne w kontekście aktualnej sytuacji polityczno-gospodarczej w Europie. Państwa członkowskie nie uporały się jeszcze z kryzysem gospodarczym spowodowanym pandemią COVID-19, czemu towarzyszyły często nadzwyczajne wydatki z budżetów państw i budżetów władz lokalnych, natomiast obecny kryzys energetyczny wywołany jest zwłaszcza konfliktem gazowym w Rosji oraz obecną sytuacją na Ukrainie i konfliktem zbrojnym, którego dalszy przebieg jest trudny do przewidzenia i może się przyczynić do pogłębienia kryzysu gospodarczego w Europie, w tym także w naszym kraju. Nie można wykluczyć dalszych nadzwyczajnych wydatków państwa w tym zakresie.

Wdrożenie wniosku będzie natomiast wymagało od państwa stworzenie rozbudowanego systemu wsparcia, co będzie związane oczywiście z wydatkami dla gospodarstw domowych. Niewystarczający system wsparcia z budżetu państwa dla gospodarstw domowych i przedsiębiorców może natomiast spowodować, że podmioty te będą musiały ponieść dużą część wydatków na renowację budynku z własnych środków, a często nie będzie to możliwe. W szczególności w krótkiej i średniej perspektywie czasowej wniosek może wywołać negatywne skutki o charakterze gospodarczym, społecznym i finansowym. Wniosek musi wymusić przeprowadzenie szeroko zakrojonych procesów modernizacyjnych i inwestycyjnych w sektorze budownictwa. Będą one stanowiły istotne obciążenia administracyjne i finansowe dla organów publicznych na szczeblu krajowym, lokalnym oraz właścicieli budynków. Może się to wiązać z istotnym wzrostem cen mieszkań, czynszów, kosztów najmu lokali, co w konsekwencji może doprowadzić do zubożenia społeczeństwa i zwiększenia poziomu ubóstwa społecznego w Polsce. W tej sytuacji nie można też wykluczyć, że wniosek spowoduje wyhamowanie realizacji krajowej polityki państwa również w zakresie budownictwa. Tutaj również pan minister wspominał o decyzjach Rady Ministrów co do poparcia pewnych zakresów tej dyrektywy, jak również sprzeciwiania się co do pewnych kwestii. Nie będę już tego powtarzał, ponieważ to jest w opinii rządowej i w opinii BAS. Natomiast Rada Ministrów zwróciła uwagę,

że transformacja energetyczna wymaga zarówno czasu, jak i nakładów, czego zapisy w projekcie nie dają.

W toku dalszych prac nad projektem konieczna jest rewizja celów, do których powinny dążyć państwa członkowskie, gwarancja wystarczających środków finansowych wspierających podejmowanie działań, a w szczególności wydłużenie terminu w realizacji polskich celów klimatycznych do poziomów realnych do wykonania, o których również pan minister przed chwilą mówił. Konieczne jest również w ocenie Rady Ministrów ustalenie, że gaz może być stosowany jako paliwo przejściowe. Ewentualnym możliwym do rozważenia rozwiązaniem byłaby również zmiana kontekstu poprzez zmianę zwrotu z budynków istniejących na budynki budowlane lub poddawane gruntownym renowacjom, przez co zmieniłby się zakres stosowanej dyrektywy, jak również zakres wydatków z tym związanych.

Rząd RP nie zgodzi się na wprowadzenie, tak jak pan minister mówił, zmian wynikających z projektu dyrektywy, które mogą spowodować nadmierne podniesienie kosztów budowy i eksploatacji wszystkich budynków w porównaniu do korzyści związanych z poprawą efektywności gospodarki energią w budynkach, w szczególności wynikającą z oszczędności w jej zapotrzebowaniu, dzięki ograniczeniu strat ciepła i chłodu oraz stosowaniu nowoczesnych systemów technicznych, jak również rozwoju elektromobilności. Jednocześnie rząd zastrzega sobie możliwość zgłoszenia dodatkowych szczegółowych uwag w przypadku podjęcia przez wnioskodawcę decyzji i kontynuacji prac nad projektem w obecnym brzmieniu. W przypadku podjęcia takiej decyzji Polska będzie postulowała o wydłużenie terminu wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych, niezbędnych do wykonania dyrektywy, biorąc pod uwagę fakt, że zakres zmian regulowanych projektowaną dyrektywą jest związany z koniecznością zmiany prawa krajowego w wielu obszarach.

Proszę Komisję o poparcie stanowiska rządu w tej kwestii. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi.

Otwieram dyskusję. Czy są zgłoszenia w dyskusji? Nie widzę, nie słyszę. Wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2021) 802 wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Dziękuję panu ministrowi za udział w obradach Komisji i za przedstawienie stosownego stanowiska.

Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 516/2014 ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1147 ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (COM(2022) 112 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

Stanowisko rządu przedstawi podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji pan minister Błażej Poboży. Bardzo proszę, panie ministrze, o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Błażej Poboży:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, dziś mija 29. dzień od ataku Rosji na Ukrainę, 29. dzień wojny, która niesie tragiczne skutki dla państwa i narodu ukraińskiego. Od pierwszego dnia wszystkie instytucje polskiego państwa są zaangażowane w pełni w pomoc uchodźcom. Ta pomoc jest niezwykle kosztowna i na jej finansowanie uruchomiono i uruchamia się nadal wszystkie możliwe środki. Niezależnie od deklaracji

o pomocy finansowej, które płyną do Polski od szefów państw lub rządów bądź instytucji unijnych, trwa też poszukiwanie źródeł finansowania, kosztów związanych z tym kryzysem w tym tych, które pochodzą ze środków unijnych.

My jako resort, czy jako państwo, od początku postulujemy uruchomienie dodatkowych znaczących środków, które mogłyby być wydatkowane szybko i w sposób elastyczny, co umożliwi pokrycie bieżących wydatków ponoszonych przez administrację publiczną każdego szczebla. Również nasz resort MSWiA, który mam zaszczyt reprezentować, jest w stałym kontakcie z Komisją Europejską, prowadząc rozmowy o dostępnych opcjach wsparcia oraz analizując możliwe do wykorzystania instrumenty finansowe, a jednym z takich instrumentów są europejskie fundusze spraw wewnętrznych, którymi w Polsce zarządza MSWiA. Choć, co trzeba powiedzieć, w porównaniu do innych funduszy, na przykład funduszy spójności, fundusze spraw wewnętrznych dysponują bardzo niewielkimi kwotami, ale w tej sytuacji, jaką mamy, warto i po nie sięgnąć, zwłaszcza że mogłyby być uruchomione znacznie szybciej.

Celem mojego wystąpienia jest zaprezentowanie stanowiska rządu w sprawie projektu rozporządzenia PE i Rady przedstawionego 8 marca przez Komisję Europejską, które przede wszystkim ułatwi wykorzystanie środków dostępnych jeszcze w ramach europejskich funduszy spraw wewnętrznych w perspektywie 2014–2020, a następnie chciałbym podkreślić, że projektowana regulacja stanowi szybką odpowiedź na nasze postulaty, które zgłaszamy jako ministerstwo w ostatnim czasie do Komisji Europejskiej, i jest przez nas oceniana bardzo pozytywnie.

Procedowany akt prawny dotyczy wdrażania funduszy spraw wewnętrznych na lata 2014–2020, czyli Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a także odnosi się do wdrażania Funduszu Azylu, Migracji i Integracji na lata 2021–2027.

Procedowany akt prawny wprowadza trzy niżej wymienione zmiany: po pierwsze zmianę rozporządzenia UE nr 514/2014 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące FAMI i FBW na lata 2014–2020. Celem tej zmiany jest wydłużenie okresu kwalifikowalności wydatków o rok, czyli do 31 grudnia 2023 r., obecnie jest to rok 2022, oraz okresu dokonywania płatności dla beneficjentów do 30 czerwca 2024 r., czyli również o rok, bo jest to obecnie rok 2023. Wydłużenie okresu kwalifikowalności środków pozwoli wykorzystać środki zagrożone procedura umorzenia, pozwalając uniknąć w ten sposób ich zwrotu do Komisji Europejskiej. Po drugie, zmiany rozporządzenia UE nr 516/2014 ustanawiającego Fundusz Azylu, Migracji i Integracji 2014–2020. Ta zmiana pozwoli na elastyczne podejście do wykorzystania środków funduszu przeznaczonych uprzednio na inne cele, w związku z nowymi, nieprzewidzianymi okolicznościami, a za takie należy bezwzględnie uznać napaść Rosji na Ukrainę. Wreszcie po trzecie, zmianę rozporządzenia UE nr 2021/1147 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiającego Fundusz Azylu, Migracji i Integracji na lata 2021–2027. Celem tej zmiany jest umożliwienie włączenia do programu państwa członkowskiego specjalnych wkładów państw członkowskich i innych publicznych oraz prywatnych darczyńców oraz ich wykorzystania w ramach określonego celu funduszu. Oznacza to możliwość zwiększenia środków na projekty realizowane w ramach funduszu, w tym projekty skierowane do osób poszkodowanych w kryzysie migracyjnym spowodowanym przez agresje Rosji na Ukrainę. Obecnie alokacja dla Polski w ramach FAMI na lata 2021–2027 wynosi 236,8 mln euro, a proponowana zmiana daje szansę na zwiększenie w przyszłości tej kwoty.

Komisja Europejska obliczyła, że przyjęcie rozporządzenia pozwoli na zwolnienie około 420 mln euro w skali całej Unii. Kraje członkowskie będą mogły przeznaczyć na walkę z kryzysem uchodźczym właśnie te środki. Należy mieć na uwadze, że to są środki w dyspozycji poszczególnych państw członkowskich. W przypadku Polski jest to kwota blisko 16 mln euro dostępna w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji. Są to środki przeznaczone w programie krajowym FAMI na przesiedlenie i relokację, które nie mogły zostać przeznaczone na inne działania. Przyjęcie rozporządzenia umożliwi natychmiastowe wykorzystanie tych środków na działania związane z aktualnym kryzysem uchodźczym.

Rząd polski odnosi się pozytywnie do wszystkich procedowanych zmian i uważa je za pożądane. W szczególności zmiany dotyczące perspektywy finansowej 2014–2020 pozwolą na zaangażowanie niewykorzystanych dotąd wspomnianych powyżej środków, zapełnienie luki w finansowaniu pomiędzy perspektywami finansowymi 2014–2020 a 2021–2027 oraz uniknięcie ryzyka umorzenia środków. Zmiany te pozwolą lepiej i skuteczniej poradzić sobie ze zwiększoną presją migracyjną będącą skutkiem inwazji Rosji na Ukrainę.

Proponowane zmiany pomogą również sprawnie realizować wszystkie działania w tych projektach, w których nastąpiło opóźnienie związane z pandemią COVID-19. Są to na przykład projekty szkoleniowe, ale również w innych państwach członkowskich obejmujące wdrażanie wielkoskalowych systemów informacyjnych UE i zapewnienie między innymi interoperacyjności. Kolejne opóźnienia we wdrażaniu na poziomie europejskim poszczególnych systemów powodują konieczność przesunięcia terminów ich wdrożenia na rok 2022 oraz 2023. Wydłużenie okresu kwalifikowalności i dokonywania płatności do 30 czerwca 2024 r. pozwoli na sprawne dokończenie tych projektów. Proponowane zmiany pozwolą też na dokończenie projektów inwestycyjnych, których dotyka problem odpływu z rynku pracowników ukraińskich, co również dotyczy Polski.

Mając na uwadze zakres procedowanego rozporządzenia PE i Rady oraz biorąc pod uwagę przedstawione przeze mnie argumenty, zwracam się do pań i panów posłów o przyjęcie stanowiska rządu w przedstawionej formie. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Sprawozdawca do tego dokumentu jest pan poseł Krzysztof Lipiec. Bardzo proszę, panie pośle, o zabranie głosu.

Poseł Krzysztof Lipiec (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, mam przyjemność przedstawić projekt stanowiska Komisji wobec projektu rozporządzenia, który powstał w związku ze zwiększoną presją migracyjną wynikającą z inwazji Rosji na Ukrainę, która została dokonana 24 lutego 2022 r. Celem tegoż projektu jest wsparcie dla państw członkowskich w radzeniu sobie z konsekwencjami wojny na Ukrainie poprzez ułatwienie im dostępności do niewykorzystanych zasobów finansowych na okres programowania 2014–2020 w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego w ramach dwóch takich instrumentów, które funkcjonują w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Pan minister przedstawił bardzo dokładnie cel tegoż rozporządzenia, które jest poparte bardzo mocno przez polski rząd.

Ja też w imieniu Komisji chciałem zaapelować o to, aby Komisja wyraziła pozytywną opinię względem stanowiska rządu. Z całą pewnością te dwa instrumenty finansowe, które funkcjonują w ramach tych funduszy, spowodują to, że łatwiej nam będzie znosić w Rzeczypospolitej kryzys migracyjny. Mam takie przekonanie, że wejście w życie tych znowelizowanych trzech rozporządzeń z całą pewnością przyczyni się do tego, że te fundusze bardzo skutecznie zadziałają w ramach UE, co nam, Polakom szczególnie, którzy przyjęli znaczącą liczbę ukraińskich uchodźców, z pewnością przyczynią się do łatwiejszego zniesienia tych wszystkich problemów związanych z uciążliwościami, z jakimi z pewnością w Polsce się spotykamy. Tak więc wnoszę do Wysokiej Komisji o poparcie stanowiska polskiego rządu w sprawie przyjęcia tego projektu rozporządzenia. Warto również zauważyć, że projekt tego rozporządzenia jest zgodny z zasadą pomocniczości, tak więc bez żadnych problemów należałoby udzielić pozytywnej rekomendacji dla stanowiska rządu. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi za przedstawione sprawozdanie.

Otwieram dyskusję. Pan poseł Kacper Płażyński, bardzo proszę.

Poseł Kacper Płażyński (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, chciałem tylko podpytać pana ministra, bo być może tego nie zarejestrowałem, być może to padło w wypowie-

dzi, ale czy jest jakiś konkretny mechanizm, jak te pieniądze są liczone. Czy jest jakaś możliwa formuła, w której wiemy, że jak do Polski przybywa te 2 mln uchodźców albo i więcej będzie przybywać, to będziemy mieć pewność, że na każdego jednego człowieka, uchodźcę dostaniemy tyle i tyle pieniędzy. Żeby nie było tak, że ten fundusz będzie rósł, ale Polska, mimo że będzie oczywiście kwotowo zarabiać najwięcej na otrzymanie tych środków, to mimo wszystko będzie i tak nieproporcjonalnie w stosunku do ciężarów, które ponosimy, porównując do innych państw UE. Czy to jest jakiś algorytm, konkretny mechanizm, czy są jakieś wyklarowane jasne wytyczne?

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi za zadane pytanie.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MSWiA Błażej Poboży:

Panie pośle, panie przewodniczący, może istotnie nie wybrzmiało to tak mocno na wstępie, ale ja wskazałem, że jako państwo i jako rząd szukamy wszelkich możliwości sięgnięcia po środki unijne. Problem polega na tym, że na razie są to wyłącznie deklaracje szefów państw lub rządów albo deklaracje najwyższych urzędników unijnych.

Natomiast, jeśli chodzi o konkretne środki, to, o czym w tej chwili mówimy, jest po prostu przykładem w ramach bardzo wąskiego obszaru, jakim są Fundusz Azylu, Migracji i Integracji oraz FBW, które są skromną, nawet w porównaniu do Funduszu Spójności, kwotą środków, którymi dysponuje nasz resort lub jego agenda rozliczająca te środki. W ramach tych środków chcemy dokonać zmiany i przyspieszenia ich wykorzystania. Natomiast absolutnie, w żadnej mierze to nie jest w stanie – nie chcę użyć słowa zrekompensować – ale pomóc nam w rozwiązaniu tych problemów, które są związane z przyjmowaniem tak dużej liczby uchodźców. Warto wspomnieć, jakimi środkami dysponowała chociażby Turcja podczas 2014–2015, analogicznego kryzysu migracyjnego. To jest cel kolejnych wystąpień zarówno pana premiera, jak i innych instytucji, innych ministerstw. Tu tylko w ramach tej skromnej kwoty naszego resortu ta zmiana, która zresztą jest konsekwencją tych wystąpień naszego ministerstwa – i ministra Kamińskiego, i ministra Grodeckiego, którzy tym obszarem międzynarodowym w ramach naszego resortu się zajmują. Czy pan dyrektor jeszcze ewentualnie uzupełniłby w jednym zdaniu?

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich MSWiA Maciej Kaczorowski:

Szanowni państwo, szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, Maciej Kaczorowski, dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich MSWiA.

Może wyjaśnię. Ta kwota, która padła w wystąpieniu pana ministra, 16 mln euro, to są środki niezakontraktowane w ramach funduszu, których nie mogliśmy przeznaczyć na działania inne, niż były przeznaczone w funduszu w perspektywie 2014–2020. W perspektywie 2014–2020 kwota była nieco ponad 120 mln euro. Z tego 16 mln powinniśmy w tym roku, z racji tego, że perspektywa 2014–2020 plus zasada kolejnych 2 lat wydatkowania kończy się w tym roku z dniem 31 grudnia. Zatem te środki powinniśmy zwrócić do Komisji.

To rozporządzenie, które dzisiaj procedujemy, i stanowisko rządu do niego odpowiadają na nasze potrzeby. Wysłaliśmy zaraz na początku kryzysu ukraińskiego prośbę do Komisji Europejskiej o umożliwienie zwolnienia tych środków niewydanych i odpowiedzią na tę prośbę naszą, ale też innych państw członkowskich, jest właśnie procedowanie tego rozporządzenia. Ta kwota 16 mln euro to jest doprawdy kropla tak naprawdę w morzu potrzeb, które ma państwo członkowskie w tej chwili na radzenie sobie z kryzysem. Pewnie analizy państwo znają, które mówią o tym, że potrzebne są tak naprawdę miliardy euro w krótkoterminowym okresie. Te 16 mln euro procedujemy w tej chwili z kilkoma instytucjami, tak aby można było wykorzystać te środki od razu, bezpośrednio po przyjęciu rozporządzenia przez Komisję na działania związane z kryzysem. Między innymi prowadzimy rozmowy z Urzędem ds. Cudzoziemców, aby można było te środki szybko przeznaczyć na wsparcie tego urzędu, tej instytucji, która jest bardzo zaangażowana w pomoc uchodźcom. Tak jak

pan minister powiedział, ja to też podtrzymuję na każdym forum unijnym, zwracamy się do przedstawicieli Komisji Europejskiej i na innych forach o wsparcie w postaci dodatkowych środków. Na tę chwile przekaz jest taki, żeby wykorzystywać to, co mamy dostępne w alokacjach na perspektywę 2014–2020, i to, co jest przeznaczone na perspektywę 2021–2027, aczkolwiek prowadzone są oczywiście cały czas rozmowy, aby były tak zwane *fresh money* na rynku, żeby te pieniądze były dostępne szybko i w sposób, który umożliwi elastyczne ich wydanie na bieżące potrzeby. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu dyrektorowi.

Jeszcze pan poseł Płażyński, tak? Bardzo proszę.

Poseł Kacper Płażyński (PiS):

Tak. W takim razie może niedokładnie zrozumiałem. Myślałem, że chodzi też o kwoty powyżej tych 16 mln, że to rozporządzenie jakoś szerzej wykracza poza tę kwotę. Ale w takim razie dziękuję bardzo za wyjaśnienia.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi.

Czy są dalsze zgłoszenia w dyskusji? Nie ma więcej zgłoszeń. Wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2022) 112 wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw do takiej konkluzji? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Dziękuję panu ministrowi i panu dyrektorowi za udział w posiedzeniu naszej Komisji, za przedstawione stanowisko.

Informuję Wysoką Komisję, że protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Na tym zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję wszystkim za udział.